

Varberg 2019-10-20

**ADVOKATFIRMAN
MAGNUS CLAUSSEN AB**

Till Högsta Domstolen

HÖGSTA DOMSTOLEN

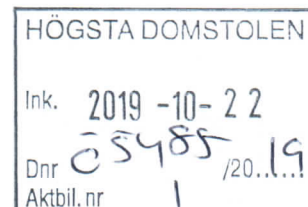
INKOM: 2019-10-22
MÅLNR: Ö 5485-19
AKTBIL: 1

Mejl: hogsta.domstolen@dom.se

**Ansökan om resning till fördel för tilltalad
(inklusive *inhibitionsyrkande*, se 1 b nedan)**

Sökande

Sebastian Larsson, 19950807-0332, intagen i kriminalvårdsanstalt

Ombud (enligt bifogad fullmakt)

Advokaten Magnus Clausson
Advokatfirma Magnus Clausson AB
Box 92, 432 22 VARBERG
E-post advokaten@magnusclausson.se
Telefon 0340-925 92, 031-24 25 92
Mobiltelefon 070-83 925 92

Motpart

Göteborgs åklagarkammare, Kammaråklagare Niklas Högdén

Motpart (Målsägande)

Sekretess M, se Partsbilaga sekretess
Ombud och målsägandebiträde: Advokaten Mardin Pakas
Kungsportsavenyn 32, 411 36 Göteborg

Avgörande som avses med ansökan

Dom meddelad av Hovrätten för Västra Sverige den 20 december 2018 i mål nr B 4937-18 genom vilken hovrätten fastställde domslutet i Göteborgs tingsrätts dom den 25 oktober 2018 i mål nr B 2794-17, innebärande främst att Sebastian Larsson dömdes för våldtäkt enligt 6 kap 1 § 2 st brottsbalken i dess lydelse före den 1 juli 2018 till fängelse 2 år. Domarna med tillhörande skiljaktiga meningar bifogas.

1 Yrkanden (varav b avser *inhibition*)

Sebastian Larsson yrkar

A, att Högsta domstolen beviljar resning till förmån för honom avseende nämnda hovrättsdom i alla delar som är till hans nackdel (inklusive skadeståndsdelen).

B, att Högsta domstolen förordnar att, till dess annat beslutas, vidare åtgärder för verkställighet av nämnda hovrättsdom i aktuella delar inte får ske.

C, ersättning för sina kostnader i resningsärendet enligt vad han närmare kommer att ange i målet efter dess återupptagande efter beviljad resning.

2 Grunder och skäl

De omständigheter och bevis som åberopas under 3 nedan har inte tidigare förebringats. Om hovrätten hade känt till dem hade de kunnat påverka hovrättens prövning av frågan om Sebastian Larsson på grund av sömn kan ha varit omedveten om vad han gjorde när han genomförde ett samlag med Sekretess M, enligt vad som har prövats genom hovrättsdomen. Skulle de ha åberopats och förebringats, så att hovrätten hade känt till dem, skulle deras förebringande med stor sannolikhet ha lett till att han hade frikänts med en motivering motsvarande den skiljaktiga mening som förekom i hovrätten: ”Det kan inte [...] uteslutas att Sebastian Larsson har agerat i sömnen. Hans uppsåt är därför inte bevisat.” Alltså hade hans invändning att han befunnit sig i ett sovande tillstånd inte kunnat anses så orimlig att den kunnat lämnas utan avseende och inte heller hade den kunnat anses som motbevisad av åklagaren.¹

Sebastian Larsson har dömts för ett mycket allvarligt brott. Genom de nya omständigheterna och den nya bevisningen har frågan om Sebastian Larssons skuld kommit i ett annat läge än då hovrätten prövade brottmålet ifråga. Att det, som i detta mål, ”i domstolarna förekommit skiljaktiga meningar” anses också kunna utgöra sådana särskilda omständigheter som krävs för att synnerliga skäl ska anses föreligga enligt den så kallade tilläggsregeln.² Med hänsyn till

¹ Jfr RH 2014:32 med rubriken *Fråga om uppsåtsbedömning i åtal för våldtäkt när den tilltalade inväntat att han befunnit sig i ett sovande tillstånd när han genomförde samlaget. Invändningen har inte ansetts så orimlig att den kunnat lämnas utan avseende och inte heller har motbevisats av åklagaren.* Förvisso kan den straffrättsliga betydelsen av agerande i sömnen diskuteras i termer av bristande gärningskontroll eller bristande uppsåt, se Mikael Mellqvist & Anna-Karin Lindh: Sömngångares straffansvar, *Ny juridik* 2017:1 s 33–57, s 37 not 7 med hänvisning till Jareborg/Ulväng 2016 s 55. Den straffprocessuella följden är dock densamma: Åtalet ogillas.

² Se uttalande i prop 2011/12:156 s 13 f (med flera hänvisningar).

det anförda och det som i övrigt förekommer finns i vart fall synnerliga skäl att på nytt pröva frågan om Sebastian Larsson har förövat det brott, för vilket han dömts.

Det utdömda skadeståndet grundar sig till fullo på att skada har orsakats genom brott. Beviljas resning i ansvarsdelen föreligger det enligt det sista ledet i 58 kap 9 § RB också skäl för resning i skadeståndsdelen. Motsvarande gäller avgiften till Brottsofferfonden.

Sannolikheten för bifall till resningsansökan är hög, liksom sannolikheten för att åtalet mot Sebastian Larsson vid en ny prövning ogillas. Omständigheterna och bevisningen åberopade till stöd för resningsansökan förtar verkan av tidigare åberopad bevisning så, att Sebastian Larsson inte ens kan anses på sannolika skäl misstänkt för brottet. Grund för häktning föreligger alltså inte.³ Fortsatt straffverkställighet i form av pågående verkställighet av fängelse i kriminalvårdsanstalt innebär så svårreparerade men (främst i form av avbrott i Sebastian Larssons studier på Chalmers tekniska högskola i Göteborg) att dessa inte uppvägs av skälen för häktning, om grund för häktning ändå skulle anses föreligga. Sebastian Larssons anstaltsvistelse, inklusive genomförda permissioner, har inte föranlett några anmärkningar (se bifogad dokumentation). Vidare åtgärder för verkställighet av nämnda hovrättsdom i aktuella delar bör därför tills vidare inte få ske.

3 Bevis som åberopas, bevistema och bilagor

Följande bevisning (som bifogas) åberopas till styrkande av att Sebastian Larsson på grund av sömn kan ha varit omedveten om vad han gjorde när han genomförde ett samlag med Sekretess M enligt vad som har prövats genom de ovan nämnda domarna:

A, Sakkunnigutlåtande avgivet den 30 september 2019 av dr Ludger Grote, adj professor vid Sahlgrenska akademien, Göteborgs universitet med följande två bilagor (b–c).

B, Curriculum Vitae Ludger Grote.

C, Vetenskaplig publication av Schenk C, Arnulf I and Mahowald M: Sleep and Sex: What Can Go Wrong? A Review of the Literature on Sleep Related Disorders and Abnormal Sexual Behaviors and Experiences. *Sleep* 2007; 30: 683–702

D, Sebastian Larssons journal 2019-04-09 Diagnos (F513 Parasomni)

³ Jfr NJA 1989 s 461 och NJA 1993 s 321.

E, Sebastian Larssons journal 2019-04-09 Öppenvårdsanteckning

F, Sebastian Larssons journal 2019-04-11 Sömnmedicinsk utredning

4 Utveckling av skälen för att bevilja ansökan

Som framgår av NJA 2018 s 163 p 27 ska betydelsen av det nya materialet ställas mot utredningen i det tidigare brottmålet; där uttalas vidare (här med hänvisningar utelämnade):

Att den tidigare framlagda bevisningen i princip inte ska värderas om hindrar inte att styrkan av den bevisning som lagts till grund för den fällande domen kan vara av intresse i resningsärendet. Den nya bevisningen måste bedömas med beaktande av den gamla bevisningens värde för att det ska kunna avgöras om den har sådan vikt att förutsättningarna för resning föreligger.

De nya omständigheterna och den nya bevisningen stöder den redan tidigare aktualiserade alternativhypotesen, att Sebastian Larsson på grund av sömn varit omedveten om vad han gjorde när han genomförde ett samlag med målsäganden. Som framgår av den skiljaktiga meningen ansåg två av de fem hovrättsdomarna – må vara de icke lagfarna – att den gamla bevisningens värde inte var sådan att alternativhypotesen kunde uteslutas. Det nu åberopade sakkunnig-utlåtandet ger kraftigt stöd åt de skiljaktigas uppfattning. Av utlåtandets avsnitt 13 framgår bland annat att det inte finns något som direkt talar emot alternativhypotesen. Däremot finns det mycket som talar för densamma.

Bevisningens samlade styrka vid tidigare prövning har legat nära gränsen för vad som krävs för en fällande brottmålsdom. Om inte annat har utredningen saknat nödvändig robusthet, eftersom ingen expert på sexsomni har hörts, trots att invändningen angående detta tillstånd inte har varit sådan att den rätteligen kunnat lämnas utan avseende.⁴ Det kan ifrågasättas om åklagaren gjort vad som ankommit på åklagaren i enlighet med åklagarmyndighetens egen rapport angående somnambulism.⁵ Nu föreligger dock sakkunskap i form av ett sådant expertutlåtande som borde ha inhämtats.

Sebastian Larsson aktualiserade först i hovrätten att han kan ha genomfört samlaget ifråga i ett sovande tillstånd. Tingsrätten hade dock – på eget initiativ – kommit att beröra frågan enligt följande (tingsrättsdomen s 13 yn):

⁴ Jfr främst RH 2014:32.

⁵ *Somnambulism – Om kunskapsläge, forskning och inhämtande av sakkunskap under förundersökning och rättegång* (Rapport ÅM A 2015/1229, Utvecklingscentrum Göteborg, Åklagarmyndigheten, februari 2016.

Sebastian Larsson har inte lämnat några egna uppgifter om vad som hände under natten. Det framstår som helt orimligt att han skulle ha genomfört ett samlag och fått utlösning i sömnen. Det måste enligt tingsrätten ha varit fråga om ett medvetet handlande från hans sida.

Tingsrätten anger ingenting om grunderna för dessa bedömningar. Inte heller framgår det om den föregivna orimligheten hänför sig till just Sebastian Larssons specifika förhållanden eller om det är fråga om tillämpning av någon allmän erfarenhetssats. Vare sig för det ena eller det andra finns det något stöd. Som framgår av det nu åberopade sakkunnigutlåtandet finns det däremot stöd för den allmänna erfarenhetssatsen att en man kan genomföra ett samlag och få utlösning i sömnen utan att minnas något av detta, se främst utlåtandets avsnitt 9. Vad gäller just Sebastian Larsson framgår av utlåtandets avsnitt 10 att dr Grote anser att tingsrätten har fel i sitt kategoriska konstaterande. Hovrätten (domen s 5 mx) anslöt sig till tingsrättens bedömning, ”att Sebastian Larsson måste ha varit medveten när han genomförde samlaget med målsäganden och att det därmed är bevisat att han agerade med uppsåt.”

Sebastian Larsson har efter de nu ifrågasatta domarna diagnosticerats med NREM-parasomni, vilket överlag mycket väl låter sig förenas med sexsomni och delvis stärker betydelsen av övriga omständigheter som talar för att han på grund av sömn har varit omedveten om vad han gjorde när han genomförde ett samlag med målsäganden. Se det nu åberopade sakkunnigutlåtandet, främst avsnitt 6, 8.4, 8.5 och 12 samt bifogade journalutdrag (3 d–f enligt ovan).

Tingsrättens konstaterande, att Sebastian Larsson inte lämnat några egna uppgifter om vad som hände under natten ifråga, låter sig mycket väl förenas med att han agerat i sömnen. Han har då inte haft några sanningsenliga uppgifter att lämna, eftersom han ingenting minns. Se det nu åberopade sakkunnigutlåtandet, främst avsnitt 11, där det bland annat framgår att Sebastian Larssons reaktioner på anklagelserna står i överensstämmelse med att han agerat i sömnen. Hovrätten anförde (domen s 4 f):

Trots den långa tid som förflutit har invändningen om att Sebastian Larsson kan ha sovit under samlaget kommit först i hovrätten. Redan den omständigheten tar värde från invändningen. Till det kommer att Sebastian Larsson och hans pappa vid ungefär samma tidpunkt, och som det framhållits helt oberoende av varandra, har kommit fram till slutsatsen att – om ett samlag genomförts – kan Sebastian Larsson ha sovit under tiden. Det framstår som ett minst sagt anmärkningsvärt sammanträffande. Redan nu angivna förhållanden gör att invändningen får beaktas med försiktighet.

Hade hovrätten haft tillgång till det nu åberopade sakkunnigutlåtandet skulle hovrätten knappast ha gjort motsvarande bedömningar. Som hovrätten får förstås gör den gällande att Sebastian Larsson och hans pappa ljuger. Möjligheten att tingsrättens dom hos båda samtidigt

har aktualiserat frågan om ett agerande i sömnen synes inte ha föresvävat hovrätten, trots att detta ligger nära till hands och uttalas av pappan (hovrättsdomen s 3 ö). Att hovrättens bedömningar kan ifrågasättas framgår av sakkunnigutlåtandet, främst avsnitt 10, där det bland annat uttalas under (D):

Minnesbilderna av att ha handlat i parasomni-tillstånd vid tidigare tillfällen och i andra sammanhang kan vara obefintliga eller vaga. I den mån de finns kan de aktualiseras eller sättas i ett nytt sammanhang av att fenomenet förs på tal, vilket tingsrätten gjorde på eget initiativ.

Hovrätten gör vidare (domen s 5 xm) en jämförelse mellan uppgifterna lämnade av Sebastian Larsson och uppgifterna lämnade av hans pappa. Hade hovrätten vid sin bedömning haft tillgång till det nu åberopade sakkunnigutlåtandet skulle hovrätten knappast ha dragit motsvarande slutsatser av jämförelsen. Se sakkunnigutlåtandet, främst slutet av avsnitt 10.

Slutligen uttalar hovrätten (domen s 5 m) att Sebastian Larssons egna uppgifter om vad som hänt honom i sömnen vid andra tillfällen inte ”ger konkret stöd åt invändningen om att han kan ha genomfört samlaget i sömnen.” Bedömda med ledning av sådana erfarenhetssatser som framgår av det nu åberopade sakkunnigutlåtandet skulle hovrätten – beroende på vad som läggs i uttrycket ”konkret stöd” – knappast ha dragit motsvarande slutsatser. Se sakkunnigutlåtandet genomgående men särskilt avsnitt 6, 12 och 13.

Enligt fullmakt

Magnus Clausson